

614.253
B 42

Bases of Bioethics and Biosafety

Viktor M. Bobyrov, Olena M. Vazhnicha, Tetyana O. Devyatkina

Viktor M. Bobyrov
Olena M. Vazhnicha
Tetyana O. Devyatkina

BASES OF BIOETHICS AND BIOSAFETY

Study guide for students
of institutions of higher education
of Ministry of Health of Ukraine

Second Stereotype Edition

Vinnytsia
Nova Knyha
2019

UDC 614.253(075.8)

B69

Recommended by Central Methodology Office of Ministry of Health of Ukraine as a study guide for students of institutions of higher education of the 4th level of accreditation with English as the language of instruction (Protocol 1, 03.17.11)

Authors:

V. M. Bobyrov — Professor of Department of Experimental and Clinical Pharmacology of Ukrainian Medical Stomatological Academy, Ukraine State Prize laureate, Honored Scientist of Ukraine, M.D., Ph.D., Professor;

O. M. Vazhnicha — Professor of Department of Experimental and Clinical Pharmacology of Ukrainian Medical Stomatological Academy, M.D., Ph.D., Professor;

T. O. Devyatkina — Head of Department of Experimental and Clinical Pharmacology of Ukrainian Medical Stomatological Academy, M.D., Ph.D., Professor.

Reviewers:

V. J. Kresyun — Head of Department of Common and Clinical Pharmacology of Odessa National Medical University, Corresponding Member of Academy of Medical Sciences of Ukraine, Ukraine State Prize laureate, Honored Scientist of Ukraine, M.D., Ph.D., Professor;

V. D. Lukyanchuk — Head of Department of Pharmacokinetics of State Institution “Institute of Pharmacology and Toxicology of National Academy of Medical Sciences of Ukraine”, Honored Scientist of Ukraine, M.D., Ph.D., Professor.

Bobyrov V. M.

B69 Bases of Bioethics and Biosafety : study guide for stud. of institutions of higher education of Ministry of Health of Ukraine. / V. M. Bobyrov, O. M. Vazhnicha, T. O. Devyatkina. – 2nd ed., stereotype — Vinnytsia : Nova Knyha, 2019. — 248 p. : il.

ISBN 978-966-382-728-5

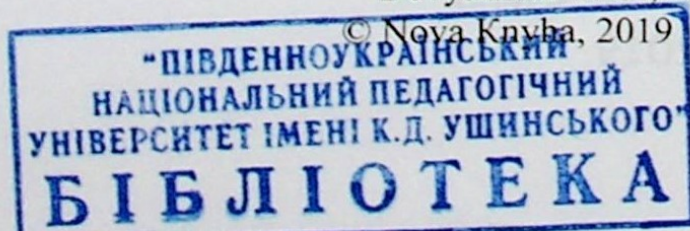
The study guide for students of institutions of higher education of Ministry of Health of Ukraine has been written according to Bioethics syllabus and addressed to English-speaking students. The study guide contains main concepts of Biomedical Ethics and tests for self-control.

UDC 614.253(075.8)

544961

© Bobyrov V. M., Vazhnicha O. M., Devyatkina T. O., 2019

ISBN 978-966-382-728-5

В. М. Бобирьов
О. М. Важнича
Т. О. Дев'яткіна

ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ

Навчальний посібник для студентів
закладів вищої освіти МОЗ України

Видання друге, стереотипне

Вінниця
Нова Книга
2019

УДК 614.253(075.8)

Б72

Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, які опановують дисципліну англійською мовою (протокол № 1 від 17.03.2011 р.).

Автори:

Бобирьов В. М. — професор кафедри експериментальної та клінічної фармакології Української медичної стоматологічної академії, лауреат Державної премії України, заслужений діяч науки і техніки України, д-р мед. наук, професор;

Важнича О. М. — професор кафедри експериментальної та клінічної фармакології Української медичної стоматологічної академії, д-р мед. наук, професор;

Дев'яткіна Т. О. — завідувач кафедри експериментальної та клінічної фармакології Української медичної стоматологічної академії, д-р мед. наук, професор.

Рецензенти:

Кресюн В. Й. — завідувач кафедри загальної та клінічної фармакології Одеського національного медичного університету, член-кореспондент НАМН України, лауреат Державної премії України, заслужений діяч науки і техніки України, д-р мед. наук, професор;

Лук'янчук В. Д. — завідувач відділу фармакокінетики ДУ “Інститут фармакології та токсикології НАМН України”, заслужений діяч науки і техніки України, д-р мед. наук, професор.

Бобирьов В. М.

Б72 Основи біоетики та біобезпеки : навч. посіб. для студ. заклад. вищ. освіти МОЗ України / В. М. Бобирьов, О. М. Важнича, Т. О. Дев'яткіна. — Видання 2-ге, стер. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 248 с. : іл.

ISBN 978-966-382-728-5

Навчальний посібник для студентів 3-го курсу вищих медичних навчальних закладів МОЗ України складено згідно з програмою з біоетики та адресовано студентам з англійською мовою навчання. У посібнику викладено основні питання біомедичної етики та вислідено шляхи її самоконтролю.

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО
БІБЛІОТЕКА

УДК 614.253(075.8)

© Бобирьов В. М., Важнича О. М.,
Дев'яткіна Т. О., 2019

© Нова Книга, 2019

ISBN 978-966-382-728-5

CONTENTS

ABBREVIATIONS.....	7
PREFACE	9
CHAPTER 1. Biomedical ethics (bioethics) as a philosophic branch of medicine	11
CHAPTER 2. Human rights as a source of bioethical principles and the behavior criteria. Human life and health as a supreme value. International documents on the bioethics and human rights	23
CHAPTER 3. Social justice. Problems of cross-cultural ethics and ethical duties. Bioethical and legal problems of co-existing of conventional and alternative medicine ..	37
CHAPTER 4. Formation of estimation to healthy lifestyle. Health. Lifestyle as a precondition of lasting life, physical and spiritual development. Disease. Person's reaction on disease	51
CHAPTER 5. Relationships doctor-doctor and doctor-patient	61
CHAPTER 6. Biosafety. Bioethical aspects and biosafety of environment influence on the human. Bioethical aspects of agricultural technologies.....	77
CHAPTER 7. Bioethics of experimental and clinical investigations. Evidence based medicine. Ethical committees	91
CHAPTER 8. Bioethical evaluation of fetus' status, beginning of life, and maternal-fetal conflicts	115
CHAPTER 9. Bioethical evaluation and control of genetic technologies	133

CHAPTER 10. Bioethical aspects of pain, suffering, resuscitation, and euthanasia	151
CHAPTER 11. Bioethical aspects of organ transplantation	169
CHAPTER 12. Bioethical problems of HIV-infection and other socially significant infections	183
CHAPTER 13. Bioethical problems of psychology and psychiatry.....	197
CHAPTER 14. Bioethical aspects of drugs' side-effects. Ethical problems of pharmaceutical industry.....	209
CHAPTER 15. Bioethics of substance abuse and alcoholism. Psychotropic drugs in a public health context	225
SELECTED REFERENCES	244